

Quin balanç feu, de la reforma?
—El PP només volia la capacitat de dissoldre les Corts, valencianitzar el nom de les institucions i incloure-les a l'Estatut. Nosaltres no volíem millorar un poquet el text, pràcticament hem fet un Estatut nou. Hem aconseguit la carta de drets, la nacionalitat històrica, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua com a ens normatiu, el consell valencià de la justícia, l'agència tributària valenciana. N'estem satisfets.

—El gran èxit és haver involucrat el PP en el procés de reformes?

—Aquest és un èxit nostre. Durant els vuit anys d'Aznar, això era impensable.

—N'hi ha que recomanaven “xucar roda” de l'Estatut català, i asseguren que el valencià és “l'últim Estatut de vella generació”.

—No volíem dependre de la resta, i el resultat és molt bo, tan bo com el català en finançament, en justícia, en capacitat de dissolució de les Corts, en reconeixement com a nacionalitat històrica...

—I com accepta això el PP?

—Aquesta és la diferència. El PP té una contradicció immensa, per això s'entén el seu últim intent de tombar l'Estatut [valencià], i alhora la nostra aposta de traure'l avant. El PP té un discurs on governa i un altre on fa d'oposició.

—S'assemblen els estatuts, doncs?

—Són molt semblants. L'única diferència substancial és el blindatge de competències. Excepte presons i policia de carreteres, tenim el mateix.

—Volíeu transmetre de Joan Ignasi Pla una imatge pactista?

—Joan Ignasi Pla ha tiugut una actitud excel·lent, d'home d'estat. Hem intentat fer un Estatut per als pròxims 25 anys, amb una consolidació important de l'autogovern. Una altra cosa és que, qui governa, s'ho crega, i dubte molt que el PP s'ho crega. Hem pactat una policia autonòmica potent, i no tenen intenció de fer-la. I desconec si el servei tributari valencià és una prioritat per a Camps.

—Pla ha estat molt condescendent? Ha donat oxigen a Camps...

—Això és pura estratègia conjuntural, i en temes així, apostem pel futur.

—A Madrid, el PP no té complexos.

—En temes com aquests, s'ha d'apostar pel futur. Hem jugat a llarg termini.

—Parlem del 5% i del terme “idioma”, que a la fi semblaven els únics temes importants de l'Estatut...

“Bloc i Esquerra Unida en haurien d'estar agraïts”

Antoni Such, portaveu adjunt del PSPV-PSOE a les Corts valencianes i principal negociador socialista en la reforma de l'Estatut, es mostra molt crític amb els partits decebuts pel text.

—...És que no eren els importants.

—...Potser per reduccionisme, ha estat així. El PP mai no va mostrar-se obert a rebaixar la tanca al 3%?

—Mai. Ells juguen a una estratègia conjuntural, a la curta.

—En la ponència, el 95% dels experts en demanaren la rebaixa.

—Ja hem llevat la tanca de l'Estatut. Ara ve la reforma de la llei electoral, i apostarem per la rebaixa.

—Era un pacte, i el PP s'hi jugava molt. No hi havia manera?

—Hem intentat collar-los, però tenen majoria a les Corts. Han estat inflexibles davant les demandes de la societat

. No els importa, és clar que teneu diputats...

—Però si el 5% és tan important!

—És que no és tan important, és una cosa simbòlica. A les Corts hi han cinc grups, amb el 5%. Pensem —no fer cap favor a ningú, sinó per conciliació democràtica—, que cal rebaixar-lo ho defensarem en la llei electoral. Bé, fer del 5% un cavall de batalla dir que aquest Estatut és dolent, és d'opòrtunes. El que s'ha de fer és buscar forços o l'electorat adequat per arribar al 5%.

—Si era impossible que el PP ho acceptara, per què l'envit, dues set

nes abans de la comissió constitucional?

—A nosaltres ningú ja no ens pot dir que no ho hem intentat. El Bloc i EU, que ens tant ens critiquen, almenys ens

—Allò que no havíem valorat era la reacció del Bloc i d'Esquerra Unida. Haurien d'haver entès que donàvem la cara per ells, i això havia de ser un element d'agraïment, i no fer tot el contrari. Aquest retret, els l'hem de fer. O era millor deixar el 5% a l'Estatut?

—**Esquerra Unida va anunciar que s'abstindria, només pel 5% i l'"idioma", tot i que aspirava a molt més. Vau valorar-ho, era una posició...**

—...Mesquina.

—...Mesquina?

—Mesquina.

—**Vau fer una roda de premsa per dir que votàveu les dues esmenes perquè l'abstenció ampliava el consens.**

—Sí, però imagine's que Esquerra Unida haguera dit que hi donava suport.

—**Esquerra Unida demanava molt més que el 5% i eliminar "idioma", i feia temps que se n'havia despenjat.**

—Es despengen de la negociació per posició estratègica electoral. I punt. No siguem ingenus! El 80% del que proposaven ho incorporàvem a l'Estatut. Què es va quedar penjat? País Valencià, quadribarrada, unitat de la llengua, el *cupò* i el concert econòmic...

—**El cas és que ells fan un gest...**

—...Que nosaltres valorem...

—**...I, en teoria, ideològicament estan més a prop vostre que el PP...**

—Més, més.

—**Els doneu esperances pel 3% i per deixar el tema lingüístic com el 1982, però sabeu que serà difícil complir-ho. Aquelles dues setmanes us han fet mal. Errada estratègica?**

—Valia la pena llevar el 5% de l'Estatut? Qui s'ha arriscat? Esquerra Unida, dient que s'abstindria? Qui ha donat la cara? Qui ha arriscat en política per millorar les coses? Esquerra Unida? "Jo? jo m'abstindré." D'acord, tu t'abstens. Ens ho haguérem pogut estalviar, efectivament. Tal vegada això et pot fer reflexionar per al futur sobre com són les coses. Dónes la cara i, a sobre, intenten partir-te-la. Millores el text, i et diuen que és un retrocés enorme. Perquè millores, objectivament millores! I ningú no reconeix que s'ha millorat, ningú.

—**Hi ha cap possibilitat de modificar el 5% abans del 2007?**

—Crec que entrarem en una situació de bloqueig institucional important, en el tema de la llei electoral. Apostarem per la rebaixa al 3%. Esperem que Es-

querra Unida vulga votar això en les Corts valencianes. Ho esperem. És probable que hi haja un cert bloqueig. Les juntes electorals, o qui siga, haurà de manifestar com es resol aquesta situació. La llei parla de 89 diputats, i l'Estatut, de 99. Veurem què passa.

—**En cas de bloqueig, s'aplica la llei estatal, que parla de 3%?**

—Hem demanat diversos informes jurídics abans de posicionar-nos.

—**En tot cas, no és una estratègia que havíeu previst de fa temps.**

—És una estratègia que depèn d'allò que aconseguixes en les negociacions. El PP, amb majoria absoluta ací, tenia l'espasa de Dàmocles de Génova, que els havia ordenat retirar l'Estatut, perquè els destorba en l'estratègia general d'Espanya, on no volen que s'aprove cap estatut. Nosaltres posàrem damunt la taula diverses coses, i s'arriba on s'arriba. Podia haver estat perfectament el terme "idioma", que [el president] Camps en principi estava disposat a llevar-lo, però va fer-se arrere. De fet, haver tret el 5% no agrada als zaplanistes.

—**El PP va acceptar fàcilment que el valencià siga "la llengua pròpia"?**

—Sí. Va ser molt fàcil. Potser no calibraven la importància que tenia, això.

—**Passen set vegades "idioma" per contraprestacions com aquesta?**

—L'Estatut està ple de referències a valencià, llengua i idioma, totes, formes reconegudes per l'Acadèmia. Nosaltres elevàrem les consultes als experts, i ens van dir que les tres accepcions eren vàlides. Aleshores, ens era igual dir-li idioma o valencià, i apostem per això.

—**No és cap contraprestació, doncs.**

—No.

—**Ni es fomenta el secessionisme.**

—Nosaltres fem la gramàtica i l'ortografia a l'Acadèmia, que és qui hi ha de posar ordre: són gent formada, experts. A més, l'hem blindada amb tres cincenes parts, per poder modificar-la, i fem que la seua normativa siga obligatòria en tota l'administració pública. Ara, si el senyor [Fernando] Giner [president de la Diputació de València] s'hi nega, el durem als tribunals. Espanyol, idioma castellà, castellà..., els lingüistes diuen que és el mateix. Quina és la preocupació per la paraula *idioma*? Nosaltres no sentim aquesta preocupació.

haurien d'estar agraïts, que nosaltres ho hem intentat. Nosaltres, eh? Ho hem intentat. Nosaltres ho hem intentat. Ningú no ens pot dir que no ho hem intentat.

—**Però, si era impossible, per què no s'estalviaven aquesta anada i tornada?**

—Perquè eren elements de negociació. D'impossible, no hi ha res, en aquesta vida. Ho férem per intentar aconseguir coses. I hem avançat, llewant la tanca de l'Estatut, encara que ningú no vulga reconèixer-ho! Que la resta de grups retiraren les seues esmenes en el Congrés perquè nosaltres no llevarem la tanca... Això també és de sabuts! Què preferien, que es quedara? Això és normal? Haurien d'estar agraïts que ho haguem intentat. Quan ho intentes, pots aconseguir-ho o no, però almenys nosaltres ho hem intentat, i no ens ho podran negar, per molt que ens insulten.

—**No havíeu previst el "no" del PP?**

— **Tampoc no era possible incloure-hi la definició de l'Acadèmia?**

— El PP s'hi nega, a incloure la unitat de la llengua, allò que diu el dictamen de l'Acadèmia, el "sistema lingüístic". La llei de creació parla del mateix sistema. És una llei, és aplicable, i reconeix el sistema lingüístic comú. O no?

— **La qüestió és que després el PP us fa mal, us acusa de catalanistes.**

— La llengua és un fantasma que passen quan els ve de gust, "para exacerbar viejas pasiones". A això ells juguen permanentment.

— **Per què no s'aprofita l'ocasió per no posar-ho més fàcil?**

— Perquè no tenim prou vots. Ara bé, el 1982 no teníem l'Acadèmia, ni la teníem blindada, ni era l'ens normatiu, ni era normativa obligatòria... era millor el 1982? En absolut. Estava a anys llum. I li ho discutiré a qui faça falta.

— **Un dels dos motius de suport a les famoses dues esmenes era que el PP continuava subvencionant entitats secessionistes. Això variarà?**

— Ara pot fer-ho, però dubte molt que pugua quan entre en vigor l'Estatut.

— **No és segur, però.**

— De seguretat, mai no n'hi ha. El PP fa el que vol. El gran problema de l'esquerra és que molts pensen que manem nosaltres i que tenim capacitat per fer les coses. No és veritat. Nosaltres som uns patidors d'aquests cafres! [El PP.] Quan escolte les queixes del Bloc i Esquerra Unida, pense: "Però tu a mi, què m'estàs contant? Ja m'agradaria que tu tingueres 20 escons, i jo, 40." Tot el panorama haguera canviat. La desgracia és que jo en tinc 35 i tu 6, i aquests cafres, 47. Per això jo m'indigne, quan es-

"Ens podem haver estalviat les dues últimes setmanes. Dónes la cara i, a sobre, intenten partir-te-la."

colte coses que no són normals. Nosaltres no governem. Som patidors.

— **L'altre motiu era la poca pluralitat a Canal 9. Tampoc no canviarà?**

— Això no té solució. Què podem fer? Només els podem dir: "Manipuleu i mentiu fins la gent se'n farte." Al PP hi ha molt baixa qualitat democràtica. Fins al Parlament, que "controla" el Govern, no podem presentar iniciatives.

— **Un hipotètic tripartit al 2007 naxeria tocat per tot el que ha passat en la negociació estatutària?**

— Tocat, per què? Els que hem donat la cara hem estat nosaltres.

— **Esquerra Unida i el Bloc pensaven que el compromís era fins a les últimes conseqüències.**

— Qui diga que era millor quedar-nos en el 1982 és que no entén res, i fa un molt mal favor al nostre autogovern.

— **La jugada sembla ben redona per al Partit Popular. Camps té Estatut i**

desfà les hostilitats entre l'esquerra...

— Ens acusen ells [EU i Bloc] a nosaltres, que som els que hem arriscat a millorar. Si volen continuar atacant és estratègia seua. Nosaltres volem govern de progrés el 2007. Si ells t'he volen, que facen un pas avant.

— **Les sinergies no són les millors**

— Nosaltres no pensem en pactes.

— **Tot sols serà complicat...**

— Ells, que facen el seu camí, i nosaltres, el nostre. Jo no renuncie a guanyar el PP. El meu partit ha tingut major absoluta a les Corts. Jo no entraré d'rotat. Qui vulga, que ens companyi.

— **Entenc que tot el PSPV-PSOE pensa com s'ha dut aquest procés.**

— Hi ha hagut autocrítica. El que no en faça, està mort. Això a bastant aquest Estatut és més nostre que del

Víctor Macià

<p style="text-align: center; font-size: 24px; font-weight: bold;">CINEMA EN VALENCIÀ</p> <p style="text-align: center; background-color: black; color: white; padding: 2px;">A VALÈNCIA</p> <p style="text-align: center; font-weight: bold;">DIMARTS CINEMA DOBLAT</p> <p style="text-align: center;">a les 20 h, als Cines Aragon</p> <p style="text-align: center;">21 de febrer</p> <p style="text-align: center; font-weight: bold;">La vida secreta de les paraules</p> <p style="text-align: center;">Dir. Isabel Colxet</p> <p style="font-size: 8px; text-align: center;"> </p> <p style="text-align: center; font-size: 10px;">Entrada gratuïta per als lectors d'El Temps amb aquesta butlleta</p>	<p style="text-align: center; font-size: 24px; font-weight: bold;">CINEMA EN VALENCIÀ</p> <p style="text-align: center; background-color: black; color: white; padding: 2px;">A VALÈNCIA</p> <p style="text-align: center; font-weight: bold;">DIJOUS CINEMA SUBTITULAT</p> <p style="text-align: center;">a les 20 h, als Cines Albatros</p> <p style="text-align: center;">23 de febrer</p> <p style="text-align: center; font-weight: bold;">Les broadores ("Brodeuses")</p> <p style="text-align: center;">Dir. Éléonore Faucher</p> <p style="font-size: 8px; text-align: center;"> </p> <p style="text-align: center; font-size: 10px;">Entrada gratuïta per als lectors d'El Temps amb aquesta butlleta</p>	<p style="text-align: center; font-size: 24px; font-weight: bold;">CINEMA EN VALENCIÀ</p> <p style="text-align: center; background-color: black; color: white; padding: 2px;">A ALACANT</p> <p style="text-align: center; font-weight: bold;">DIJOUS CINEMA DOBLAT</p> <p style="text-align: center;">a les 19.45 h, als Cines ABC Gran V</p> <p style="text-align: center;">23 de febrer</p> <p style="text-align: center; font-weight: bold;">La vida secreta de les paraules</p> <p style="text-align: center;">Dir. Isabel Colxet</p> <p style="font-size: 8px; text-align: center;"> </p> <p style="text-align: center; font-size: 10px;">Entrada gratuïta per als lectors d'El Temps amb aquesta butlleta</p>
--	--	---